

LT VALBEVAKNING

1. Vad är den viktigaste sjukvårdsfrågan för er?

– Svårt att skilja ut en specifik fråga nu i samband med valet. Några av de frågor vi driver kommer att vara viktiga i valet, till exempel ökad läkarmedverkan i äldrevården, förbättrad tillgänglighet och ökade resurser till sjukvården.

2. Ska staten vara huvudman för den högspecialiserade vården?

– Staten ska vara ansvarig för samordning, finansiering och upphandling, men utförande kan ske antingen av privata utförare eller regioner/landsting.

3. Vill ni satsa mer offentliga medel på klinisk forskning?

– Ja!

4. Psykiatris arbete utreds. Vad vill ni prioritera?

– Utbyggnad av specialistpsykiatri, utbilda fler psykiatriker, ökad kompetens och resurser i primärvården för

Så tycker Läkarförbundet

Eva Nilsson Bågenholm, ordförande, svarar.

första linjens psykiatri. Tillgång till tillräckligt många vårdplatser. Införande av fler kvalitetsregister i psykiatri. Evidensbaserade behandlingsmetoder.

5. Ska vi importera läkare eller utbilda nya?

– Sverige är ett rikt land som ska utbilda läkare för en läkararbetsmarknad i balans. Men den fria rörligheten för läkare inom EU är bra, men gör det också svårt att beräkna tillgången exakt. Läkarutbildningen har utökats med 300 platser de senaste fem åren, vilket troligen täcker be-

hoven av läkare i Sverige när de är färdiga specialister.

6. Hur ska ni minska sjukskrivningarna?

– Vi har ett program med 30 punkter. Stärk rollen för den behandlande läkaren och ge tid för samverkan med andra läkare, andra professioner, med arbetsgivarna och med Försäkringskassan. Landstingsledningarna måste prioritera arbetet med sjukskrivningar, öka fortbildningen och utveckla sjukskrivningsstöd.

7. Ska sjukvården ha ett riksomfattande husläkarsystem?

– Ja! Men det vore utmärkt om ett eller flera landsting startade pilotverksamhet för att se vilket system som är mest lämpat.

8. Vem ska få skriva ut läkemedel?

– Att ha forskrivningsrätt

innebär att man har kunskap om diagnostik, behandling och farmakologi. Det räcker inte med att kunna mycket om en del. I läkarutbildningen ingår alla dessa delar varför det är självklart att läkare har forskrivningsrätt. När det gäller andra professioner så måste de ha tillräcklig kunskap så att inte patientsäkerheten försämras.

9. Ska primärvården byggas ut enligt modellen från Sacos vårdförbund?

– Modellen visar hur viktigt det är med fler professioner i primärvården, och hur den kan förbättras med ett tydligt åtagande och med en personlig familjeläkare. I den modellen har vi dock inte beskrivit sjuksköterskornas, distriktsköterskornas eller undersköterskornas roll, vilket gör att det ju inte är en komplett modell och måste anpassas. Modellen beskriver dock en viktig grund för primärvårdens utbyggnad. •

Vården engagerar uppstickarparter

Vårdens organisation engagerar de »nya« partierna. Sjukvårdspartiet är emot storskaliga lösningar och förespråkar mer av nära kommunbaserad vård. Junilistan vill däremot koncentrera specialistvården till vissa platser. Feministiskt Initiativ talar om vikten av en sjukvård utan makthierarkier.

De tre uppstickarpartierna är alla eniga om att landstingen ska avskaffas, men motiven skiljer sig åt.

– Om vi tar bort landstingen kan den kvalificerade vården skötas av staten. På så sätt får vi en likartad vårdkvalitet över landet. När sjukvården kan skötas av enskilda kommuner, säger Nils Lundgren för Junilistan.

Nils Lundgren, Junilistan

Fler privata och kooperati-

va utförare måste finnas som alternativ till offentlig sjukvård, menar han, för att kunna lösa problem såsom köer inom specialistvården. I ett litet land som Sverige bör dock viss specialiserad vård förläggas till vissa sjukhus.

– Ju mer specialiserad vård, desto mer koncentrerad till vissa platser. Dock inte förlösningstvården, som ska finnas nära, säger Lundgren.

Junilistan vill även att akut-sjukhus ska kunna drivas i privat regi. På den punkten är de överens med Sjukvårdspartiets Kenneth Backgård, som vill se mer av mångfald i vården.

– Vi vill se alternativa driftsformer, men grunden ska vara offentligt finansierad, säger Backgård.

Partiet är kritiskt mot den »centraliseringsvåg« som löper genom Sverige, med nedlagda sjukhus och storskaliga lösningar, som ger sämre till-

gänglighet för gamla och multijuka. Genom att ta bort landstingen och låta staten ha ansvaret för den specialiserade vården försvinner centralistiska lösningar, enligt partiet. I stället vill man bygga ut den nära vården.

– Primärvården och specialistvården ska därför byggas ihop till en närsjukvård med vårdplatser. Då blir det lättare för patienter att nå vården, systemet måste anpassas till dem, inte tvärtom, säger Backgård.

Kenneth Backgård, Sjukvårdspartiet

För Feministiskt Initiativ är den viktigaste sjukvårdsfrågan att skapa en jämlik vård som är tillgänglig för alla, oavsett klass, kön, etnicitet, ålder, könsuttryck eller funktionshinder. De vill ersätta lands-

tingen med en organisation som inte är lika hierarkiskt präglad.

– Det finns en gammaldags hierarki mellan olika vårdpersonal och mellan kvinnor och män, säger talespersonen Sofia Karlsson.

– I dagsläget kan vi tänka oss en lösning i form av att kommunen, enskilt eller i samarbete, blir huvudman för all primärvård. Viss annan specialistvård och forskningsanknuten vård kan ha statligt huvudmannaskap, säger Karlsson.

Sofia Karlsson, Feministiskt Initiativ

Samtliga texter: Agneta Borgström agneta.borgstrom@lakartidningen.se